

Binnenblad

WIJKKRANT VOOR DE VIJFHOEK, RAAKS EN DOELEN • JAARGANG 35 • FEBRUARI 2022

#205

MET IN DIT NUMMER O.A.

**Een succesvolle kerstactie
Kijk eens omhoog in de Grote Houtstraat
De onthoofde leeuw**

HIGH BEER JOPENKERK

DONDERDAG, VRIJDAG, ZATERDAG

€31,- PP
HET ULTIEME CADEAU VOOR DE BIERLIEFHEBBER!

6 GERECHTJES EN 3 BIJPASSENDE JOPENBIJEREN 15CL

VOORAF ONLINE RESERVEREN VIA:
WWW.JOPENKERK.NL/HAARLEM

IDELER
makelaarskantoor

Oude Zijlvest 37
2011 VR Haarlem
Telefoon 023 532 61 20
info@makelaarskantoorideler.nl
www.makelaarskantoorideler.nl

de mooiste muren
SPECIAALZAAK
VOOR BEHANG, VERF, STOFFEN
& WOONACCESSOIRES

De Mooiste Muren
Behang & Stoffen
Gierstraat 47
Tel: 0031 23 531 90 08

De Mooiste Muren
Verf & Accessoires
Gierstraat 20
Tel: 0031 23 785 36 17

KIEKEBOEK
De Haarlemse kinderboekwinkel

K

Voor de nieuwste, mooiste, grappigste, ontroerendste, spannendste kinder- en jeugdboeken van 0 tot 18 jaar

www.kiekeboek.nl

Gierstraat 29 Haarlem
Telefoon: 023 5318163 info@kiekeboek.nl

ELEKTROTECHNISCH BURO MARCEL VITALI
STAAT GARANT VOOR VAKMANSCHAP EN KWALITEIT.

BETTER CALL AN EXPERT THAN A FIREMAN

MARCEL VITALI
ELEKTROTECHNISCH BURO
WWW.MARCELVITALI.NL

installe Techniek Nederland PARTNER KNX

T: 023-5424688 | M: 06-51025932 | info@marcelvitali.nl | www.marcelvitali.nl

Wijnkoperij Anno 1867

OKHUYSEN

Gierstraat 34, 2011 GE Haarlem

Schultheis
coiffures

Gierstraat 12
2011 GD Haarlem
023 531 2461
www.schultheis.nl

HET EERSTE SPORTCAFÉ VAN HAARLEM

BIJ DE COVER

De ramen in onze wijk stralen door de 'lichtkunstroute': lichtkunst van Cornelis Kloos. Een initiatief van Marlies Dingenouts en Bart Tangermann. Genoeg inspiratie voor de coverfoto van onze fotograaf Thera ter Beek. Nog te zien t/m 27 maart.

WAT DOET YODA OP EEN GLAS-IN-LOOD RAAM?

KIJK OMHOOG!

Hoog mensen, kijk omhoog. Als er iets is wat je moet doen in de Grote Houtstraat, dan is dat het. 'Op de begane grond regeert de waan van de dag', zegt Chiel Braat in de Grote Houtstraat Omnibus.

13

HOE EEN AED JE LEVEN KAN REDDEN

EEN STER OP DE SUP

HET RAADESEL VAN DE ONTHOOFDE LEEUW

Wat doet een onthoofde leeuw boven het poortje van hofje Guurtje de Wael? Binnenblad zoekt het uit.

19
WIJKRAAD BULLETIN

20
IN MEMORIAM ROBIN VAN PUTTEN

ONDERHOUD

Ideeën zijn vaak goed, maar ach, de uitwerking. Bijvoorbeeld het idee dat er een oplossing moet komen voor de door het vele vrachtovervoer omvergereden paaltjes in de nauwe straatjes van de Vijfhoek.

Zeker eenmaal per week zie ik voor mijn deur een wagentje dat geheel is ingericht op het herstellen van dit ongerief. Met een takeltje om de paal eruit te tillen en divers gereedschap voor het weer in orde maken van de straat als het ding weer is teruggezet. Even begripvol zwaaien naar de ambtenaar in kwestie, onze duimen omhoog en daar gaat-ie weer, op naar de volgende. Dat zal wat kosten.

Met het idee dat daar iets aan moet gebeuren, is dus niets mis. Maar wie verzint er een felgeel gekleurd blok beton, maatje olifant? Ik dacht altijd dat zo'n half rond stuk straatmeubilair een varkensrug heette, maar wat nu her en der in de wijk is neergelegd, noemen ze een 'jumboblok'. What's in a name! Hoe smakeloos moet je zijn om deze hele buurt vol te willen leggen met, binnen de kortste keren, gore betonblokken.

Ik vrees dat we hier met dezelfde gemeentelijke dienst te maken hebben die de Grote Houtstraat gezelliger wil maken. Even dacht ik dat de oversized doods-kisten die er werden neergelegd een soort sociale voorziening waren. Een voor daklozen bestemd Tiny House, zonder dak uiteraard want waar ben je anders een dakloze voor. Om lekker in te slapen tussen het afval dat het passerend publiek er achteloos in gemikt heeft.

Maar nu ze gevuld zijn met groeizame tuinaarde vermoed ik dat het om een groenvoorziening gaat. Alweer een goed idee, maar o ja, plantjes vergen onderhoud. Kijk dan maar wat er van dat leuke ontwerp van de tuin van het Proveniershuis is geworden. De initiatiefnemers van de groenslingers in de Barvoetestraat zijn gewaarschuwd!

“Binnen zonder kloppen”

Gierstraat 78
2011 GG Haarlem
(023) 532 4600
info@tkantoor.nl
www.tkantoor.nl

PANNENDEKKERSBEDRIJF
VAN OPHEM

VOOR RENOVATIE VAN:
• DAKPANNEN EN LEIENDAKEN
• TIMMER- EN HERSTELWERKZAAMHEDEN

SCHREVELIUSSTRAAT 35, 2014 XP HAARLEM
MOB. 06 533 88 954 • PRIVÉ 06 155 88 513
E-MAIL: VANOPHEM023@GMAIL.COM

Scandinavian inspired living

Ekster & JAY EST. 2015

Gierstraat 10 - Haarlem
023 583 5601
www.eksterandjay.com

SINDS 1969

NEN 3140 keuringen, reparaties, storingen en kleine verbouwingen

CONTACT
023 - 5317802
06 - 20422019

Alexanderstraat 1 zwart
2011 VE Haarlem
www.peterkamper.nl
kamper@xs4all.nl

HAARLEM'S FAVOURITE PET STORE

In 1981 Bea's Dierenboetiek opened on the Gierstraat, one of Haarlem's most charming shopping streets.

Visit Bea's Dierenboetiek for expert advice and a wide variety of quality products for your pets.

BEA'S DIERENBOETIEK

Gierstraat 60-62-64
2011 GG Haarlem
Tel 023 532 4802

OPENING HOURS
Monday
13.00 - 17.00
Tuesday to Saturday
09.00 - 17.00

De fietsspecialist die je niet laat lopen

Gierstraat 76
2011 GG Haarlem
023 5326715
www.sandertweewielers.nl

In 't Goede Uur

Restaurant In 't Goede Uur
Korte Houtstraat 1. Tel 023 - 5311174
Openingstijden: dinsdag tot en met zondag van 17:00 tot 0:00 uur

 klein Frankrijk in de Vijfhoek

zoete crêpes* & hartige galettes*
koffie* & thee*
ontbijt, lunch, private dining
specialiteiten uit westfrankrijk
kookworkshops

ti bisou
korte houtstraat 4
2011 zp haarlem
www.tibisou.nl

Sportcafé Haarlem,

niet zomaar een café

Er is weer reuring op de hoek van de Gedempte Raamgracht!
Vrienden Jaap Laan en Maurice Jansen toverden voormalig
café Wilsons om tot het eerste sportcafé van Haarlem.

Maurice en Jaap zijn al jarenlang bevriend. Jaap: "Maurice zit al zijn hele leven in de horeca. Hij heeft jarenlang het Beijnes Café, bij de gelijknamige sporthal, uitgebaat. Dat sluit binnenkort en hij was op zoek naar iets nieuws. Ik ben een gepensioneerd marinier, wij stoppen wat eerder, dus ik zocht iets om te doen." Na een speurtocht op een aantal makelaarsites zagen zij dat het pand te huur stond waar voormalig café Wilsons gehuisvest was.

ergens sport gaan kijken maar bij ons is dat écht anders. We hebben meerdere schermen hangen en we kunnen verschillende sportuitzendingen tegelijkertijd aanzetten. De boxen hangen op zo'n manier dat het geluid niet storend is. Een voetbalwedstrijd en de Formule 1 kunnen dus tegelijkertijd aan staan. Als bezoeker kun je dus zelf bepalen wat je wilt kijken met een lekker biertje en een hapje erbij."

Jaap: "Ik had al heel snel het idee voor een sportcafé. Dat miste ik echt in Haarlem. Als ik in het buitenland zat met de marine dan gingen we heel vaak naar sportcafés. Dat was altijd heel gezellig. Daarnaast hebben we een eigen dartvereniging die ook mee kon verhuizen naar het café."

Maurice: "Wij zijn wat dat betreft een ideale combinatie. Ik weet alles van horeca en Jaap is verbindingsofficier geweest bij de marine, en hij is digitaal heel goed."

Maurice: "Er waren meerdere gegadigden voor het pand, maar de eigenaar ging gelukkig met ons in zee omdat wij er echt weer een café van wilden maken. Hij vond dat het beste aansluiten bij wat de buurt nodig heeft." Zo geschiedde, op 1 augustus vorig jaar kregen ze de sleutel.

En toen kwamen er opnieuw coronamaatregelen. Jaap: "Dat was natuurlijk enorm balen. We waren net vijf weken open en het liep echt heel goed. Het is heel jammer dat je op zo'n moment weer moet stoppen." Maar inmiddels ligt die nare periode weer achter hen en hebben ze de kans om hun mooie plannen te verwezenlijken. Jaap: "Naast sport kijken willen we ook graag andere activiteiten organiseren. Bijvoorbeeld livemuziek, een klaverjasavond of een pubquiz. We willen ook graag weten waar de mensen in de buurt behoefte aan hebben zodat we daarop kunnen inspelen."

Toen kwam er een enorme verbouwing. "Alles was eruit, er stond niks meer en alle elektra moest vervangen worden. We hebben het vrijwel volledig in eigen beheer gedaan. Een goede vriend van ons is aannemer en die had gelukkig tijd. Zonder hem hadden we het niet gered. We hebben de hele inrichting zelf bedacht en het pand voldoet nu ook aan alle veiligheidseisen." Op 1 oktober 2021 was het zover, de burgemeester opende het eerste sportcafé van Haarlem.

Nu er weer groen licht is voor de horeca nodigen Maurice en Jaap je van harte uit om eens een kijkje te komen nemen in hun gezellige sportcafé. Heb je een leuk idee voor een activiteit? Stuur dan een mail naar: info@sportcafehaarlem.nl. Kijk voor meer informatie en openingstijden op sportcafehaarlem.nl

Maar wat is een sportcafé nu precies? Jaap: "Het is een ultieme sportbeleving. Je kunt natuurlijk gewoon

Tekst: Daniella Konopasek
Foto's: Thera ter Beek

De aanmeldingen via de Facebookpagina *Kerstpakketten 2021 Haarlem e.o.* bleven binnenkomen. Haarlemmers die in aanmerking wilden komen voor een kerstpakket werden veelal aangemeld door vrienden of familie, of namen soms zelf contact op. Het mooie is, dat de donateurs óók bleven komen, variërend van particulieren, veelal inwoners van

Tekst: Mariëtte Maat
Foto's: Mirjam Touw

geholpen. Dat extra stukje aandacht voor elkaar kleurt wel de sfeer in de buurt. En dat beperkt zich gelukkig niet alleen tot de feestdagen."

Twee jaar geleden hoorde Nicky tijdens de Kerstpakkettenactie via via dat iemand ernstig ziek was geworden en was overleden. Ze is een grote doos gaan vullen met presentjes zoals snoep, een knuffeltje, een luchtje, een spelletje, een cadeaubon. Deze 'troostdozen' zijn vooral bedoeld om een beetje medeleven en positieve aandacht te brengen naar mensen die in een lastige of verdrietige situatie zitten, al is het maar voor een stukje afleiding of een glimlach. Nicky is al jarenlang actief in de gemeenschap en heeft een groot netwerk. Er is geen Facebookpagina voor dit initiatief, maar mensen weten haar te vinden en zo kan ze zorgen dat de dozen op de goede plek terechtkomen. Via *Lief en Leed straten Haarlem* kun je nu ook een 'troosttas' aanvragen. Of stuur een

mail naar Karin Wissenburg: kwissenburg@haarlemeffect.nl

Mirjam vertelt verder: "Ik wil eigenlijk een organisatie opzetten die het hele jaar door gezinnen kan ondersteunen met schoolbenodigdheden, kinderkleding, schoenen en dergelijke, als zij dat zelf niet kunnen bekostigen. Gezinnen met kinderen die het minder breed hebben of zelfs helemaal niet kunnen rondkomen. Ook probeer ik oplossingen te bedenken voor alleenstaande ouderen die hulp nodig hebben, zoals bijvoorbeeld bij het koken of in de tuin. Of dat er door

Kerstpakkettenactie 2021 weer groot succes

Kerstpakketten maakten in 2021 de feestdagen van 250 Haarlemse gezinnen en alleenstaanden nog een stukje mooier. "En daar gaat het om," lacht Mirjam Touw, "dat je een beetje op elkaar let en iets probeert te doen voor buurt- of stadsgenoten die wat minder te besteden hebben". Mirjam woont in de Vijfhoek en is sinds drie jaar actief als vrijwilliger en medeorganisator van het initiatief Kerstpakketten. Deze zijn bestemd voor mede-Haarlemmers die het financieel iets minder breed hebben.

Negen jaar geleden is deze Kerstpakkettenactie opgestart door Nicky Cordes, die zelf ook een tijd lang iets minder te besteden had. Ina Meeuwesen haakte zo'n vier jaar geleden aan. Nicky zette een Facebookpagina op, waar mensen zich konden aanmelden om aanspraak te maken op een boodschappentas vol voeding en andere benodigdheden. Iedere aanmelding werd gecheckt, zodat de kerstpakketten wel eerlijk verdeeld werden en op plekken terecht kwamen waar ze het hardst nodig waren. En dat initiatief is steeds verder gegroeid. Vier jaar geleden waren het nog 90

kerstpakketten, dit jaar werden er ruim 250 kerstpakketten uitgedeeld, veel meer dan er was verwacht.

Mirjam vertelt: "Het leuke is dat het een laagdrempelig initiatief is. Een paar jaar geleden zag ik de oproep op Facebook of mensen kerstpakketten wilden doneren. Ik dacht: naast het kerstpakket dat ik doneer kan ik ook eens door mijn keukenkastjes lopen en wat vrienden en bekenden vragen dat ook te doen. Iedereen was enthousiast en dat resulteerde in een flink aantal goedgevulde tassen met boodschappen. Ik ben er destijds met vijf volle auto's naartoe gereden. En dat is dit jaar wel verdrievoudigd."

Haarlem (vaak Vijfhoekbewoners) maar ook daarbuiten. Zij doneerden een tas boodschappen of maakten een bedrag over. Maar ook de lokale supermarkt, ondernemers en sportclubs, zoals voetbalclub De Terrasvogels. De mannen van Zaterdag 1 zetten via Whatsapp een actie op touw nadat ze de oproep op Facebook hadden gezien. Hun Sinterklaasfeest op de club ging niet door vanwege de maatregelen rondom corona en ze dachten: we doneren alles wat we al ingekocht hebben aan de kerstpakkettenactie, dan komen onze Sinterklaascadeautjes toch nog goed terecht. Mirjam: "Een mooi voorbeeld is een anonieme donateur waar ik elk

jaar mee naar de Sligro rijd en iedere keer komen we met twee grote tjokvolle boodschappenkarren weer naar buiten. Daar kunnen heel wat pakketten mee gevuld worden."

In Haarlem zijn er best veel gezinnen en ouderen die wat support kunnen gebruiken. Het gaat vaak om gezinnen met kinderen, waarbij er vanwege de kosten van bijvoorbeeld schoenen en kleding maar ook schoolboeken en andere benodigdheden vaak geen ruimte meer geven om iets extra's of feestelijks te kopen. Of alleenstaande ouderen die met een klein budget moeten rondkomen en soms weinig of geen sociale contacten hebben en best wat hulp kunnen gebruiken, of gewoon eens iets extra's.

"In de Vijfhoek zie je wel dat de sociale cohesie, die betrokkenheid binnen de buurt die er vroeger was, er nog steeds is," vertelt Mirjam. "Buren en buurtgenoten letten op elkaar en hebben vaak oog voor medebuurtenbewoners die het iets moeilijker hebben. Die worden toch een beetje extra in de gaten gehouden en waar mogelijk

gezinnen wat extra gekookt wordt zodat dit gedeeld kan worden met mensen in de straat die dat nodig hebben, dat zou al goed kunnen werken. De mensen om wie het gaat vragen niet snel zelf om hulp, maar ik weet dat veel ouderen het fijn vinden als er een maaltje voor hen gekookt wordt of als iemand eens een klus aanbiedt. Die vanzelfsprekendheid van stukje zorg naar elkaar toe is wat moet gaan groeien, maar dient wel eerst door de buurt 'georganiseerd' te worden. Ook via BUUV zijn er veel vrijwilligers die het erg leuk vinden om in contact te komen met wijkbewoners voor gezelschap, boodschappen en klusjes. We moeten het met elkaar doen en er met elkaar iets goeds van maken."

Wil je hier meer over weten, of wil je graag een bijdrage leveren? Of heb je hier ideeën over die je eens wilt delen? Neem dan contact op via mir19touw60@gmail.com

Stapel op desem

BAKKEN & BIKKEN

Botermarkt 14, Haarlem bakkenenbikken

LET'S ESCAPE HAARLEM

Kamers die verder gaan dan alleen Escape Room zijn

Drossestraat 2, 2011 XW Haarlem. Tel: 023 303 34 59
haarlem@letsescape.nl / www.letsescape.nl

Open di t/m zo van 11.00 tot 23.00 uur

Casa di PAPI

PAPI

CUCINA ITALIANA

Barrevoetstraat 21
2011 WN Haarlem
023-5317436
www.casadipapi.nl

Persoonlijke aandacht geven, kwaliteit leveren en de tijd nemen voor onze klanten is voor ons van cruciaal belang.

Jeanine van der Sanden Makelaardij

Korte Lakenstraat 21
2011 ZD Haarlem
023-7520699
info@jeaninevandersandenmakelaardij.nl

Welkom thuis

Jazeker, hier kan uw advertentie staan!

Bel Jan Hoving
06 - 1001 4343

BRICK

7 dagen per week geopend vanaf 18.00 uur

Breestraat 24-26 - 2011 ZZ Haarlem - 023 55 11 870
info@restaurantbrick.nl - www.restaurantbrick.nl

VISSPECIALISTEN

DeDolfijn

DE BOEREN ROKER

BOTERMARKT HAARLEM
van maandag t/m zaterdag

HALKADE 25 IJMUIDEN
ook op zondag

Voor informatie en bestellingen
Haarlem: 023 5322 833
IJmuiden: 0255 515100
mail: info@dedolfijn-br.nl

Haarlems glas-in-lood-tafereel

Toen Max Bos en Pacifica Hoogeland, trouwe bezorgers van het Binnenblad, zeventien jaar geleden hun woning aan de Oude Raamstraat kochten, zat er een opening tussen de hal en de woonkamer. Een opening die ze ooit dicht wilden zetten met iets bijzonders. Recentelijk is hun wens in vervulling gegaan: een glas-in-lood-doorkijkramp met specifieke Haarlemse kenmerken.

Beiden grote fan van tekenaar/ontwerper Eric Coolen, benaderden ze hem om dit bijzonder stukje glas in lood te ontwerpen. Eric, die meteen enthousiast was, is er in geslaagd om de Nieuwe Kerk, het schild van Haarlem, de Haarlemse mug, een flesje Jopenbier, het Vijfhoeklogo en zelfs de gevel van hun bovenwoning in het plan te verwerken. Toen Eric vroeg of er nog iets persoonlijks in het ontwerp moest terugkomen, viel zijn oog op Yoda uit Star Wars, waar Max een enorme fan van is. Toen was de keuze snel gemaakt: Yoda kreeg een prominent plekje in het raam.

Bij het maken van een ontwerp voor een glas-in-lood-raam moet er rekening worden gehouden met dit vrij specifieke ambacht. Het ontwerp moet technisch qua belijning wel uitvoerbaar zijn. Daarvoor waren ze bij Michiel Schmit van Schmit Glas in Lood Atelier uit de Vijfhoek aan het juiste adres. Michiel is iemand met veel ervaring die dit soort gedetailleerde werken goed kan maken. Sommige delen moesten gegraveerd worden, en aangezien dat heel specialistisch werk is, is daarvoor een speciaal persoon ingevlogen.

Via oud-buurvrouw Annette Janssen, die hulpkoster is in de KoepelKathedraal (voorheen de Kathedrale Basiliek Sint Bavo) hebben Max en Pacifica een paar stukjes glas kunnen bemachtigen uit het renovatieproject van deze kerk. Zo is het groene glas in het deel van de Nieuwe Kerktoren afkomstig uit de kathedraal en verwerkt in het stuk. En ook de ramen in de gevel van hun woning zijn van 'Bavo-glas' gemaakt. Na een productieproces van zo'n vier à vijf maanden heeft Michiel het raam vol trots in de woning geplaatst.

Tekst: Mijke Groot. Foto's: Max en Pacifica.

De Nieuwe Kerk kon in september 2021 zijn honderdduizendste bezoeker verwelkomen: een echtpaar uit Barendrecht. Een mooie mijlpaal, maar wel bijzonder, want bezoek

NIEUWE KERK VERWELKOMT HONDERDDUIZENDSTE BEZOEKER

aan de Nieuwe kerk was tot tien jaar geleden helemaal niet zo vanzelfsprekend. In tegenstelling tot de katholieke kerken zijn protestantse kerken meestal gesloten voor het publiek. De kerk is pas tien jaar geleden opengesteld voor bezoekers, dankzij de inspanningen van de toenmalige koster en een groepje burens.

Sinds 2011 is de kerk nu een aantal weken in de zomermaanden open. In de basis-schoolvakanties zet een groep van inmiddels negentien vrijwilligers, waarvan de helft afkomstig is uit de Vijfhoek, zich in om bezoekers te verwelkomen. Dit prachtige kerkgebouw is dan iedere dag, behalve op zondag, van 13 uur tot 16 uur te bezichtigen. Regelmatig spelen Hannes en Christine uit de Korte Houtstraat tijdens de openstelling op hun middeleeuwse instrumenten: Hannes op de trom en Christine op de draailier en nyckelharpa.

Tijdens de openstelling zijn twee vrijwilligers aanwezig die als gastheer/gastvrouw vragen kunnen beantwoorden, hoofdzakelijk over het kerkgebouw, niet over het geloof. Waar de ene bezoeker slechts voldoende heeft aan een begroeting, staat de ander tien minuten te praten over de historie van het gebouw. Ook de verhalen over de ruim 290 graven die vroeger in de kerk lagen, maar na de Franse revolutie zijn verwijderd, wekken veelal de interesse - helemaal bij de kinderen.

Lijkt het u ook leuk om u als vrijwilliger in te zetten voor deze open dagen, dan kunt u zich voor meer informatie wenden tot Jan Hoving: jan3hoving@online.nl en 06-10 01 43 43. De vrijwilligers hoeven overigens geen kerk-gangers te zijn of voorkennis te hebben. U wordt voorzien van één A4'tje aan informatie over onder andere de preekstoel, orgel, plafond en het glas in lood.

Kijk omhoog!

Hoog mensen, kijk omhoog. Als er iets is wat je moet doen in de Grote Houtstraat, dan is dat het. Kijk langs de winkelpuien omhoog. Loop en kijk tussen de gevelwanden. Dat is waar de eind 2021 verschenen Grote Houtstraat Omnibus om vraagt.

Tekst: Inge Crul. Illustraties: Chiel Braat

Veel buurtgenoten zullen de 'aanstichter' van de Omnibus de afgelopen kwart eeuw wel eens hebben gezien op zijn stoeltje in de Grote Houtstraat: tekenaar Chiel Braat, bezig met het portretteren van alle gebouwen. Een eenzaam werk dat bredere erkenning verdiende, vonden schrijfster/kunstenaar Willemien Spook van de Haarlemse stichting Polyvista en architectuurjournaliste Hilde de Haan van uitgeverij Architext. Zij organiseerden in 2016 een expositie van Braats tekeningen in architectuurcentrum ABC en besloten een boek te maken van zijn werk. Daarna volgden vele jaren van schrijven, ordenen, archief- en redactiewerk door tientallen auteurs die hun kennis, herinneringen en fantasieën met de lezer delen. Soms historisch, soms persoonlijk, in proza, poëzie, beelden en foto's.

Hommage Eind 2021 verscheen deze *Spiegel van Haarlem door de eeuwen heen rond de gebouwenportretten van Chiel Braat*, gearrangeerd door Hilde de Haan. Dat is tegelijk een hommage aan Hilde, die helaas de totstandkoming niet meer kon meemaken. Zij overleed in het voorjaar van 2021 op 71-jarige leeftijd. Levenspartner Ids Haagsma maakte het boek liefdevol en in haar stijl af, samen met Polyvista. "Hilde werd begin 2020 ziek, toen had ze een kwart van het boek af. Kijk, deze dummy hebben we

nog samen gemaakt – hier zie je de blanco pagina's die we nog moesten invullen. De opzet zat al in haar hoofd en dat hebben we vertaald in het boek."

"Iedere avond liepen Hilde en ik door de straat, en alles wat we deden was: kijken. Architectonisch of monumentaal is de straat niet de meest boeiende. Hilde zei altijd: niet de gevels zijn interessant, maar de straatruimte tussen de gevels. Dan kom je bij de geschiedenis van de mensen die hier liepen en lopen, de winkeliers, de grote bedrijven, de bewoners van de herenhuizen. Dat alles maakt de Grote Houtstraat. Een straat van winkelen en wonen, van flaneren en wandelen door verleden en toekomst."

Terugvertellen Het boek begint bij nummer 189 op de hoek van de Raamvest en eindigt met nummer 1 bij de Spekstraat. Je moet dus terugvertellen!

De nummering vanuit het centrum werd pas ingevoerd in 1877, maar de auteurs wilden een volgorde die recht doet aan de historische ontwikkeling. Ids: "Het oudste deel van de straat ligt bij de Houtbrug tot aan het Provenierspleintje, waar vermoedelijk de Romeinen al kozen voor de noord-zuidverbinding. Niet via wat nu Grote Houtstraat heet, maar via de Gierstraat en de Koningstraat (de Via Regia) naar 't Sant (de Grote Markt) en vervolgens richting noord, naar Velsen." Toen de stad in de loop van de vijftiende

eeuw ommuurd werd, werden de Houtbrug en Houtpoort bovendien ook een duidelijk begin voor de straat.

Vijfhoek Overal zie je vanaf de Grote Houtstraat doorsteekjes naar de buurten erachter. Chauvinistisch als we zijn in het Binnenblad kijken we natuurlijk vooral naar het westelijke deel vanaf de Raamvest: de Korte Houtstraat, de Kerkstraat, de Nieuwstraat. Ze komen allemaal aan bod. Ids: "Je kunt niet naar de Grote Houtstraat kijken zonder ook naar de straten erachter te kijken, waar vroeger diepe tuinen van de herenhuizen doorliepen. De Vijfhoek bestaat niet zonder de Grote Houtstraat en omgekeerd. De straat is de boom, maar de zijstraten zijn de boomwortels. Neem nou de Proveniershof: de nummering daar is allemaal Grote Houtstraat 144, doorlopend tot aan de achterkant bij het Nieuwe Kerkplein! Godzijdank zijn al die vroegere plannen voor het platgooien van de buurt niet doorgestaan."

Pil van twee kilo De pil van twee kilo ligt op de salontafel. Leesadvies van Ids: "Het is een omnibus. Vergeet de volgorde en lees zo nu en dan wat." En zo hinkstap je van gevel naar gevel, van het jaar nul naar de 21ste eeuw. Van de Houtbrug via het intermezzo van het Verwulft naar de Grote Markt. Langs woonhuizen die winkels werden, langs voormalige bioscopen, ijswinkel en friettent, de vroegere krantenpanden, dichtgetimmerde poortjes, Tesselschade Arbeid Adelt en Sociëteit Trou moet Blijcken. Van grote branden naar wederopbouw, van crisis en leegstand naar welstand. Hier reden trams, bussen en auto's, hier lopen nu voetgangers. 'De Grote Houtstraat is meermalen heruitgevonden', staat in de Omnibus. Een citaat: 'Mensen hebben impulsief dingen gedaan en soms bij nader inzien weer ongedaan gemaakt of juist versterkt en aangevuld. Zo werd het van een weg tot een straat, niemand heeft ervoor hoeven te mediteren, te bidden-of-er-een-diklijvige-studie... van te maken. Zonder gebruik van passer. Zonder tekenhaak.'

Een 'visueel chroniqueur' Die eretitel én een koninklijke onderscheiding gaf de Haarlemse burgemeester Jos Wienen op 23 november 2021 (de 776ste verjaardag van de stad!) aan tekenaar Chiel Braat, bij de overhandiging van diens tekeningen aan het Noord-Hollands Archief. Braat legt op vele plekken in de stad 'sporen van vergeten geschiedenissen' vast. Zo staan zestig van zijn tekeningen in het boek *Gesloopt Verleden Tijd*. In de herbouwde molen De Adriaan maakte hij in 2018 een panorama van Haarlem in 1778, het bouwjaar van de oorspronkelijke en later door brand verwoeste molen. Braat geniet van alle details die hij ziet in de gevels in de stad. 'Op de begane grond regeert de waan van de dag', zegt hij in de Omnibus. In zijn woorden klinkt de ergernis door over sloop van panden. Want waarom moet iets weg? En waarom kijken de mensen zo slecht? 'Desinteresse is de eerste stap naar verdwijning.'

De Grote Houtstraat Omnibus, 368 pagina's, € 37,50 in de boekhandel.

Restaurant

 Een gezellig buurt-restaurant voor lunch borrel en diner

Open dinsdag, woensdag en donderdag vanaf 15.00 uur.
 Vrijdag, zaterdag en zondag vanaf 12.00 uur.

info@restaurantaantplein.nl
 Lange Annastraat 56, 2011 XJ Haarlem
 023-3036 896

café de Vijfhoek

Wolstraat 20
 2011 ZA Haarlem
 +31 23 5317941
 www.cafedevijfhoek.nl

KAPPER MARTIN

Gedempte Raamgracht 13 zw
 2011 we haarlem
023-5423565
 martinmulder@casema.nl
 Bel voor een afspraak

 Doelstraat 4
 2011 XC Haarlem

06 21806512
 info@waalwijz.nl
 www.waalwijz.nl

WaalWijz

Praktijk voor: Cranio-sacraal therapie,
 Traumaverwerking, Voetreflextherapie,
 Natuurvoedingsadvies,
 Fysische Vasculaire Therapie BEMER

MICHEL VAN BOEKEL
 INTERIEURBOUW - TIMMERWERKEN - MEUBELMAKER

TEL: 06 5065 6058
 INFO@MICHELVANBOEKEL.NL

JAN MONNIKENDAM

DE SPECIALIST IN:

- Feestartikelen
- Pruiken
- Thema decoratie
- Kleding verkoop en verhuur
- Kinder- volwassenen schmink
- Sint&Piet verkoop en verhuur
- Kerstkleiding & accessoires
- Vuurwerk

SINDS 1901
 Gedempte Raamgracht 5-7-9. 2011 WE Haarlem.
 Telefoon 023-5314962. www.monnikendam.nl

de Grote Houtstraat omnibus

Dit veelkleurige, veelzijdige boek – een ware omnibus – prikkelt de verbeelding, wekt herinneringen op en wakkert ongetwijfeld discussies aan. Het geeft op deze manier een verrassend brede kijk op de veerkracht van Haarlems beroemde winkelstraat.

Haarlemmer Chiel Braat portretteerde in een kleine kwart eeuw alle gebouwen van de Grote Houtstraat. Zijn tekeningen vormen de ruggegraat van dit boek waarin pand na pand tot leven wordt gewekt.

€ 37,50 | www.architext.nl

Silver Studio
 by Sil®

haarstudio

Gedempte Raamgracht 28 zw
 2011 WJ Haarlem • 023 534 39 59
www.haarmodesilverstudio.nl
 maandag en dinsdag gesloten

Wat kun je doen om iemand te redden bij een hartstilstand?

‘Bel 112 en haal een AED’
 Die tekst leer je standaard bij een cursus reanimatie. Maar wat nou als jij noch iemand anders weet waar zo’n apparaat hangt waarmee je het hart-ritme kan herstellen na een hartstilstand?

Ton Veenhof van café Het Kantoor: “Als je blijft, als je in de wijk woont, ga kijken waar een AED hangt. Op diverse plekken in onze buurt, ja, maar veel mensen hebben geen idee wáár.”
 Ton is ervaringsdeskundige. Hij maakte een aantal keer mee dat een AED (Automatische Externe Defibrillator) nodig was: “Vorig jaar fietste iemand wild rond, roepend ‘Weet iemand de AED?’ Ik ben met hem meegeerd naar de voor mij dichtstbijzijnde AED op het Nieuwe Kerkplein. Er zijn kostbare minuten verloren gegaan. Maar het liep gelukkig goed af; toen wij bij het slachtoffer kwamen, arriveerde ook de ambulance en die namen de reanimatie over.”

- HIER VIND JE DE AED'S IN DE WIJK** In onze wijk zijn twee vrij toegankelijke AED's. Enkele andere hangen in openbare gebouwen.
- Op de buitenmuur naast café De Vijfhoek, Wolstraat 20
 - Op de buitenmuur van het wijkraadgebouw op het Nieuwe Kerkplein 17
 - Binnen bij AH aan de Raaks
 - Binnen in de Jopenkerk

Als je een AED nodig hebt, breng die daarna zo snel mogelijk terug. En laat weten of hij ook echt gebruikt is: de elektrodes moeten dan worden vervangen.

JE KUNT ALTIJD HELPEN! Snelle hulp in de eerste zes minuten na een hartstilstand kan het verschil maken tussen leven en dood of blijvend hersenletsel. Als je kunt reanimeren en weet waar een AED hangt, kun je al hulp bieden vóór de ambulance er is. Maar je kunt ook zonder die kennis helpen bij een hartstilstand.

BEL ALTIJD 112 BIJ EEN HARTSTILSTAND Burgerhulpverleners in de buurt van het slachtoffer krijgen dan een oproep om hulp te bieden. Een deel van hen krijgt de locatie van een AED in de buurt en haalt die eerst op. Door direct 112 te bellen komen er dus mensen in jouw buurt in actie.

HOE WERKT EEN AED? Een AED bestaat uit twee elektroden die je op de borstkas van het slachtoffer plakt. Hierdoor kan het apparaat het hartritme beoordelen. Daarna vertelt het apparaat wat je moet doen. Je krijgt te horen of je bijvoorbeeld door moet gaan met reanimeren of op de knop moet drukken om een schok toe te dienen om het hart weer te laten kloppen. Een AED geeft alleen een schok als dat nodig is. Het bedienen van een AED is niet moeilijk, maar het is goed om dit te oefenen. Wil je dit leren, meld je dan aan voor een reanimatiecursus via Hartstichting.nl. Dan leer je de symptomen van een hartstilstand herkennen, je leert reanimeren en ook hoe je een AED bedient.

WIJK-AED De eerste ‘wijk-AED’ kwam bij café de Vijfhoek. Café eigenaar Niels Weijers: “Het was een initiatief van Marleen Zwartkruis, nadat Marcel Vittali, de man van haar vriendin Karen, maar nipt was gered na een hartstilstand. Het geld voor allebei de wijk-AED's is vooral door crowdfunding bij elkaar gebracht. Ik hoop dat we na de coronaperiode weer een reanimatietraining voor de buurt kunnen organiseren.”

Kijk voor meer nuttige informatie op:
Hartstichting.nl • Rodekruis.nl • Hartslagnu.nl

Tekst: Ellen Vestjens, met dank aan de Hartstichting
 Foto's: Thera ter Beek

Spaarneduin
makelaars

Gedempte Raamgracht 14 zwart
www.spaarneduin.nl
023-534.09.49

ROSELEUR

INTERIEURMODE

Doelstraat 39
2011 XB Haarlem
023 - 531 1249
www.roseleur.nl
info@roseleur.nl

CAFE DE ROEMER

BOTERMARKT 17 2011 XL
HAARLEM 023-5325267
WWW.CAFEDEROEMER.NL

Printerette

- Kopiëren & Printen
- Posters & Banners
- Drukwerk & Textiel
- Belettering & Vormgeving

Gedempte Oudegracht 82, Haarlem
haarlem@printerette.nl (voorheen Copycentre)

GLAS IN LOOD					
ATELIER SCHMIT					
www.glasinlood.com			Wolstraat 5 Haarlem		

Van ster tot barriër

We hebben een heuse ster in de Vijfhoek. En wel de Libelle STER 2021. Marleen Zwartkruis won deze prijs voor 'Sterke vrouwen die hun energie inzetten voor een groener, schoner en mooier Nederland' vanwege haar inzet voor SUPmission, de organisatie die ijvert voor een schonere stad. Marleen is er zelf nuchter onder: "Het is vooral een geweldig podium om SUPmission en daarmee het afvalprobleem onder de aandacht te brengen."

Marleen is een echte doener. En altijd, zoals ze zelf zegt, in 'de goede doelen hoek'. Zo werkte ze voor Greenpeace en zit ze nu al een paar jaar bij BUUV Haarlem. Daarnaast werkt ze als freelancer, doet veel vrijwilligerswerk en is betrokken bij menig initiatief in de Vijfhoek. Maar hoe kom je als Vijfhoekster in aanmerking voor de Libelle STER? "Ik werd voorgedragen door een bekende van mij. Toen ik een van de twaalf genomineerde dames bleek, was het een kwestie van stemmen werven. Als communicatiemedewerker ken ik de wegen op de sociale media wel." En dat werkte, want Marleen won!

Het ging er Marleen niet om zichzelf in de spotlights te zetten. Integendeel. "Het was een fantastische mogelijkheid om SUPmission en vooral het doel ervan onder de aandacht te brengen." Als gevolg van haar zelf verstuurd persbericht stonden lokale, sociale en andere media er dan ook vol mee. "En dat helpt weer mee in contacten met de gemeente. Ik kreeg bijvoorbeeld een bos bloemen van Robbert Berkhout, wethouder duurzaamheid. We staan op het netvlies."

SUPMISSION

In Binnenblad van augustus 2020 stond een artikel over het toen net gestarte SUPmission. Inmiddels zijn we anderhalf jaar verder. Hoe gaat het er nu mee? "Naast het schoonmaken van de Haarlemse wateren en kades stellen we het afvalprobleem aan de kaak. Dat gaat heel goed. Het begon al met een droomstart doordat vele mensen en bedrijven belangeloos medewerking verleenden en ons hielpen, nog voor we echt begonnen waren."

Inmiddels gaan er tussen april en oktober maandelijks maximaal dertig personen in twee groepen het water op. "Deze

SUPmissions zijn steeds snel vol en het is zo leuk dat er steeds meer kinderen meedoen." Het leidt helaas nog niet tot minder afval, de hoeveelheid neemt zelfs toe. "Vanwege corona wordt er meer gepicknickt langs het water en mensen laten dan gewoon hun afval achter. En er wordt steeds meer geproduceerd: zo ongeveer iedere banaan heeft een zakje. Wel zie je opvallend veel Red Bull- en bierblikjes, AH-verpakkingen, peuken en jointkokers."

Om de omvang van het afvalprobleem duidelijk te maken, start bijvoorbeeld iedere SUPmission met een 'inleiding' door ondernemers en initiatiefnemers die met duurzaamheid bezig zijn zoals Strawtraderz, Iron Roots, Paul Wayne en NOMorePlastic. "Mensen realiseren zich niet dat het afval uit Haarlem via het Noorzeekanaal zo de Noordzee in drijft en daarmee bijdraagt aan de plastic soep. Deze kennis motiveert de deelnemers meteen ook de boodschap verder uit te dragen."

GREAT BUBBLE BARRIER

SUPmission gaat verder. Er is steeds meer samenwerking tussen verschillende duurzame initiatieven in Haarlem en er zijn contacten met andere steden. Ook onderzoekt SUPmission of de Amsterdamse 'Great Bubble Barrier' een oplossing voor Haarlem kan zijn. Dit is een geperforeerde buis op de bodem van een waterweg waar lucht doorheen wordt gepompt. De luchtballen die daardoor ontstaan, duwen afval van de bodem omhoog. Het afval wordt vervolgens naar een opvangsysteem aan de zijkant bewogen. Marleen: "Het is een kostbaar ding. Alleen het vooronderzoek kost al 20.000 euro. Vervolgens kost het plaatsen al snel drie tot vier ton. Maar werkt echt heel goed en het kan een substantiële bijdrage aan een schone stad leveren. We organiseren ook bedrijfsuitjes. Een deel van de opbrengst daarvan doneren we nu al aan de Great Bubble Barrier."

SUPPEN ZONDER KRATJE

"De SUPmissions zijn leuk, maar het is wel obsessief hoor. Overal waar ik fiets of loop en ik zie afval liggen, pak ik het op. Ik hoop natuurlijk eigenlijk dat er straks geen zwerfafval meer is en we niet meer nodig zijn. Dan kan ik gewoon lekker suppen, zonder kratje."

Tekst: Petra Niewenhuis
Foto: Thera ter Beek

Het gevelteken boven het poortje bij Lange Annastraat 40 is een wapenstein. Het vertelt meer - maar helaas niet alles - over de voormalige eigenaars van het erachter liggende hofje, dan je op het eerste gezicht zou vermoeden. De geschiedenis van het hofje is niet zo spectaculair, maar het prachtig vormgegeven en uitstekend bewaarde familiewapen des te meer.

Begin zeventiende eeuw was de Vijfhoek bijna volledig herbouwd na de vernietigende stadsbrand van 1576. De nieuwe huizen boden onderdak aan de vele Vlaamse handwerkslieden die in de jaren na de Val van Antwerpen (1585) naar de Hollandse steden waren gevlucht. Het was als volksbuurt niet de plek waar je zou verwachten dat de dochter van een rijke linnenhandelaar zou wonen. Toch woonde Guurtje de Wael in de Lange Annastraat. Geheel naar de gewoonte van haar tijd wilde ze met het familiekapitaal ook iets sociaals doen. In 1616 liet zij op het erf achter haar huis zes woninkjes bouwen voor 'arme maegden'. Guurtje overleed in 1632.

In 1661 liet toezichthouder Jan de Wael, een achterneef van Guurtje, er twee woningen bij bouwen. Ook kwam er een toegangspoortje met daarboven het wapen van de familie De Wael, omringd door guirlandes en rolwerk. In het wapenschild wordt tweemaal een 'klimmende leeuw' afgebeeld, een veelgebruikt symbool van de graven van Holland en de stadhouders. Het bijzondere aan deze leeuwen is dat ze zojuist onthoofd zijn. Het bloed spuit nog in meerdere stralen uit de afgehouden nek.

Jan de Wael behoorde in 1661 tot de stedelijke elite. Succesvol in zaken, regent van het hof en gedurende zijn leven negentienmaal burgemeester van Haarlem. Dat was mogelijk omdat in die tijd jaarlijks een college van vier burgemeesters werd gekozen. Ruim tien jaar eerder, in 1648, was er een einde aan de tachtigjarige oorlog gekomen en lag er voor de rijke patriciërs in het gewest Holland een gouden toekomst in het verschiet. Helaas voor hen was een jaar eerder stadhouder Willem II aan het bewind gekomen die de vrede, waarvoor zijn vader Frederik Hendrik nog zo hard had gevochten, helemaal niet zag zitten. Voortzetting van de oorlog paste beter bij zijn nauwelijks verholten ambitie om tot koning gekroond te worden. Die Willem II, 'een onbesuisd jongmens, rechtlijnig en koppig' kwam

hierbij, gesteund door de 'Prinsgezinden' (of 'Orangisten'), recht tegenover de machtige kooplieden uit de grote steden te staan. Het conflict liep zo hoog op dat hij een aantal van hen - naast Jan de Wael onder anderen ook burgemeesters van Delft, Hoorn en Medemblik - in augustus 1650 liet opsluiten in Slot Loevestein. Hoewel ze al na enkele weken werden vrijgelaten en, een geluk bij een ongeluk, stadhouder Willem II nauwelijks twee maanden later totaal onverwacht aan de pokken overleed, zette dit veel kwaad bloed bij de 'Staatsen'.

Omdat er geen opvolger was - Willem III was op dat moment nog niet eens geboren - brak het stadhouderloze tijdperk aan. Een bloedige burgeroorlog was voorkomen en kooplieden, regenten en magistraten

maakten nu zelf de dienst uit. De vraag is nu, zat de wrok tegen het Oranjehuis zo diep bij Jan de Wael dat hij tien jaar later nog een onthoofde 'oranje'-leeuw in zijn wapen voerde?

We zoeken verder. Nog geen honderd meter verderop kwam in 1649 de Nieuwe Kerk gereed. Het ging Haarlem in die tijd goed, maar de kosten voor de bouw waren toch nauwelijks op te brengen. Francis Allan berekende in zijn imposante beschrijving van de geschiedenis van Haarlem dat de bouw 52.895 gulden had gekost, nog zonder het ijzerwerk en het schilderen en bevoeren van de kerk. Voor de vele grote ramen was geen geld meer. De oplossing was zeer modern: sponsoring. Door een bewaard gebleven factuur van glasschrijver Peter Holsteyn, gedateerd 11 april 1648, weten we dat vermogende Haarlemmers ieder veertig gulden voor een raam betaalden, en

Het raadsel van de onthoofde leeuw

In het blad Gens Nostra, jaargang 24 (1974) wordt in het artikel 'De onthoofde leeuw als uitgangspunt' gesteld dat De Wael en de aan hen verwante families Ernst en Boelens, in Amsterdam en/of Haarlem invloedrijk zijn geweest en al eeuwen eerder een onthoofde leeuw in het familiewapen voerden. De Wael zelfs al rond 1350, zoals op de afbeelding is te zien (bovenste rij, tweede van links).

dat ze in ruil daarvoor hun familiewapen in het midden daarvan mochten afbeelden. Recht tegenover de Lange Annastraat, op het derde raam van links, kwam het wapen van de familie De Wael. Met de onthoofde leeuw. De ramen van de kerk zijn overigens in 1877 vervangen door de huidige. De familiewapens waren er al in 1795 uit gesloopt op bevel van het Fransgezinde stadsbestuur. Om af te rekenen met het 'Ancien Régime': de magistraten en regenten. Zo kondigden ze een nieuwe tijd aan waarin de burgerij het voor het zeggen had.

Even buiten onze wijk vinden we in de Witte Herenstraat het Frans Loenenhofje uit 1607. Boven de prachtige poort van Lieven de Key zien we het familiewapen van deze Frans Loenen waarop een zojuist onthoofde leeuw, waaruit drie stralen bloed spuiten. Loenen was in 1578 vanuit Amsterdam naar Haarlem verhuisd omdat hij als katholiek hier op een gematigder sfeer rekende. Dat hij vanuit zijn geloof iets tegen de Oranjes had, lijkt logisch maar is ook hier geen verklaring voor de onthoofde leeuw. Zijn familie, geparenteerd aan die van De Wael, voerde dit wapen ook al veel langer. Bovenstaand wapenschild hangt aan de binnenzijde van de poort. In de Franse Tijd is de leeuw weggehakt en later weer terug geschilderd. Net als bij het hofje van Guurtje de Wael is het familiewapen aan de buitenzijde van de poort door de Fransgezinden met rust gelaten.

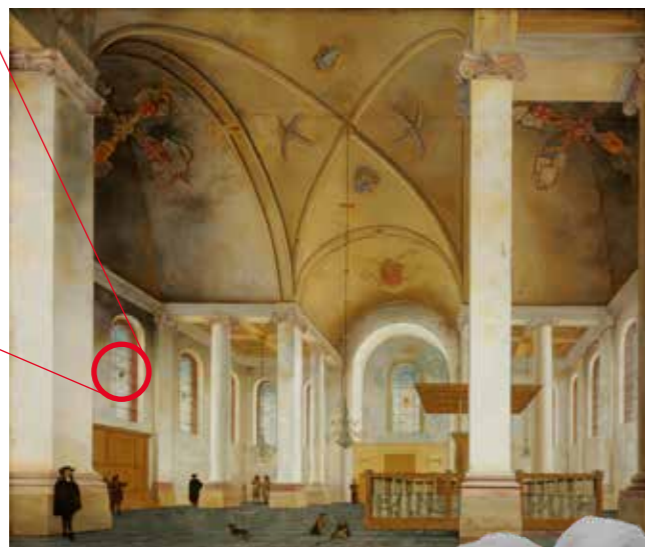
Het familiewapen van Jan de Wael bestond dus al in 1648, twee jaar voor de hoog oplopende ruzie met de Oranjes. Zijn opsluiting in Slot Loevestein was zeer bedreigend geweest - in eerste instantie waren de gevangenen ervan overtuigd geweest een kopje kleiner gemaakt te zullen worden - maar het kan dus niet de achtergrond van zijn familiewapen zijn.

Het raadsel blijft, dus zoeken we verder. En dan lezen we in het Heraldisch Tijdschrift dat een verre voorouder, die ook Jan de Wael heette, al in 1476 een onthoofde leeuw in het familiewapen voerde, en diens voorouders zelfs al rond het jaar 1350.

De onthoofding van een familielid in een politiek conflict was waarschijnlijk de reden voor het opnemen van een onthoofde leeuw in het wapen. Die afbeelding kwam vaker voor. Zo heeft de voormalige gemeente Niedorp zo'n leeuw zonder hoofd in het gemeentewapen staan omdat graaf Arnout van Holland in de slag bij Winkel in 993 was onthoofd door de vijand.

Dat er bij de wapenstein boven het poortje van het hofje van Guurtje de Wael in de Lange Annastraat een direct verband is met het zeventiende-eeuwse conflict tussen de Orangisten en de Staatsen, is in ieder geval niet de juiste verklaring. Het raadsel blijft.

Tekst: Hans Smit.
Bronnen: Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) • H.R. Bolland, 'Een klimmende leeuw met afgehakte kop' Heraldisch Tijdschrift, jaargang 19, nr. 3, 2013 • F. Allan, Geschiedenis en beschrijvingen van Haarlem van de vroegste tijd tot onze dagen, deel 3 • Archief Dick de Waal Malefijt, Heerhugowaard.

Pieter Jansz. Saenredam 1652
Interieur van de Nieuwe Kerk met links in het raam het wapen met de onthoofde leeuw.

TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK

Merkelbag
gediplomeerd tandprotheticus

- Kunstgebitten • Reparaties • Implantraat gedragen kunstgebitten • Advies • Alle verzekeringen •

Barvevoetstraat 14a, 2011 WP Haarlem.
Telefoon 023 - 531 44 16

est. 2021

Sportcafé
Haarlem

Voor de ultieme sportbeleving!

Gedempte Raamgracht 78
2011 WK Haarlem
06 3131 8864
www.sportcafehaarlem.nl

BIKE TOURS HAARLEM

ONTDEK HAARLEM EN OMGEVING OP DE FIETS

Drossestraat 2 (in de kelder van Raaks Halle)
www.biketourshaarlem.com
info@biketourshaarlem.com
023 - 23 40004

Maandag gesloten | Dinsdag t/m vrijdag 10:00 - 18:00
Zaterdag 10:00 - 18:00 | Zondag 12:00 - 18:00

Loewe **bild c**

Klein van formaat - groots in prestaties

Nieuw in onze showroom!

ELECTRO WORLD ELRES

VOOR SERVICE EN KWALITEIT

Keizerstraat 9 Haarlem
023 - 531 4740
www.elres.nl

AL MEER DAN 80 JAAR UW AUDIO- EN WITGOEDSPECIALIST

Weet waar je het zoeken moet:
Elres, dé winkel met karakter!

LAPIS LABOR

Natural Stone b.v.

Realisatie van Turn key projecten in de private bouw, utiliteitsbouw, restauratiebouw en weg- en waterbouw.

Doelstraat 14 zw, 2011 XC Haarlem
E-mail: eric@lapislabor.com
Website: www.lapislabor.com

Zuivelhoeve

Grote Houtstraat 16 • 023-2001288

LOES HOFHUIS
uitvaartverzorging

UW UITVAART, MIJN ZORG
www.loeshofhuis.nl
06 55797585 - 24/7 bereikbaar

Maak geheel vrijblijvend een afspraak om uw wensen te bespreken.

AQUAREL b.v.
Glazenwassers en Schoonmaakbedrijf

023-5363188
aquarel.bv@hetnet.nl
www.aquarel-bv.nl

Over Aquarel bv
Aquarel is een in schoonmaak en glazenwasserij gespecialiseerd familiebedrijf dat vanaf 1979 werkt voor diverse klanten in de regio Kennemerland. De dienstverlening van Aquarel kenmerkt zich door een servicegerichte instelling, herkenbaarheid van de medewerkers en een milieuvriendelijke werkwijze.

Dienstverlening
• Schoonmaak
o.a. (periodieke) schoonmaak ruimtes en panden, reinigen en onderhoud vloeren, bouwschoonmaak en verwijdering graffiti.
• Glazenwasserij
glasbewassing, ook op grote hoogtes met een telewassysteem of een hoogwerker (tot 27 meter hoog).
• Overige diensten
o.a. goten leeghalen, herstelwerkzaamheden brandschade, demonteer- en sloopwerkzaamheden en ophangen banners e.d.

SJAKIES **PIET HEIN EEK**

023-5313733
breestraat
34

Sjakie's advies STUDIO is OPEN op afspraak

Wijkraad **BULLETTIN**

► GROEN IN GROTE HOUTSTRAAT

In de Grote Houtstraat zijn 'groene plantenbakken' geplaatst: robuuste rechthoekige bakken van cortenstaal die gevuld worden met planten. Langs de randen zijn zitjes gemaakt. Er komen er acht tussen Nieuwstraat en Proveniersplein. Ze moeten de straat vriendelijker en groener maken. Het groen verlaagt ook de temperatuur op warme dagen. Bevalen de bakken goed dan komen er mogelijk ook enkele in andere winkelstraten. De leverancier van de planten verzorgt het onderhoud de eerste maanden en daarna neemt Spaarnelanden het over.

► GROENSLINGERS

Er komen toch 'groenslingers' boven de Barvevoetstraat en de Keizerstraat. Raadsleden van de CU (Frank Visser), Actiepartij (Gert-Jan Hulster) en SP (Anne Feite Bloem) vonden dat de gemeente een unieke kans voor deze pilot niet moest laten lopen en kregen voldoende steun in de gemeenteraad. Tegenstemmers vonden onder andere dat het geld effectiever ingezet kon worden met lager hangend groen.

► MEER WIJKNIEUWS!

We houden je op onze website en via onze digitale nieuwsbrief (> 1000 abonnees) op de hoogte van alle zaken die we hier aanstippen. Op de homepage van onze website (zie QR hierna) kun je je abonneren op ieder nieuw bericht op de website en op onze digitale nieuwsbrief.

Adres: Nieuwe Kerkplein 17
info@wijkraadvijfhoek-haarlem.nl
www.wijkraadvijfhoek-haarlem.nl
Wijkraadsleden: Annette Schild, Bob Crezee, Jan Geerts, Jenne Olijve, Maarten Kleinman

► JEU DE BOULES IN DE VIJFHOEK

Een nieuwe ontmoetingsplek! Initiatiefnemers Johan Overkamp, Jan Geerts, Niels Bouwmeester en Mijke Groot zijn bezig met een plan om een Jeu-de-Boules baan en een zithoekje op het Wilsonsplein voor de buurtbewoners te realiseren. Gesprekken met de gemeente zijn opgestart. In het aprilnummer van het Binnenblad meer hierover. Zij zijn benieuwd wat de buurt van dit initiatief vindt. Onder de QR-code zit een enquête die u kunt invullen. Doe mee en reageer voor 6 maart.

► BETONNEN POEFS

Op sommige plekken in de wijk zijn betonnen poefs neergezet om de gevels te beschermen. Je ziet ze onder andere op de hoek van de Ged. Voldersgracht en de Zuiderstraat en in de Lange Annastraat, waar de poef een paaltje vervangt dat in veertig jaar ontelbare keren omvergereden is.

► ENERGIE BESPAREN

De gemeente Haarlem stelt ook in 2022 weer geld beschikbaar voor kleine energiebesparende maatregelen. Het gaat dan om tochtstrippen, dimmers, bespaarstekkers, een slimme thermostaat en zo'n twintig vergelijkbare maatregelen. Er is nog veel meer informatie, ook over groene daken! Ga naar Duurzaambouwloket.nl en tik onze gemeente in.

► STOPLICHTENPROEF RAAKSBRUGGEN

Vooruitlopend op de herinrichting van de Raaksbruggen vanaf 2023 experimenteert de gemeente met afstellingen van stoplichten ten gunste van fietsers, OV en voetgangers. De knelpunten worden daarmee ontlast. De keerzijde is dat autoverkeer, onder andere van en naar onze wijk, ook enige vertraging gaat ondervinden. In de Wilhelminastraat staat een informatiebord. Zie www.haarlem.nl/proef

► NUTTIGE NUMMERS

Politie, Brandweer, Ambulance Nood	112
Geen spoed	0900-8844
Wijkagent	mustafa.karademir@politie.nl
Dierenambulance	524 68 99
Handhaving	511 49 50
Overlast Coffeeshop The Lounge	576 58 95
Overlast opvang Wilhelminastraat	206 20 20
www.haarlem.nl/opvang-dak-en-thuislozen	
Stadsreiniging/Spaarnelanden	751 72 00
Gemeente Haarlem: www.haarlem.nl	14023
Meldingen afval, vernielingen, enz.	
www.haarlem.nl/melding-doen-of-vraag-stellen	
of de app BuitenBeter	
Vrijwilligerscentrale vwc-haarlem.nl	531 48 62
buuv - www.buuv.nu	551 78 45
sociaalwijkteamhaarlem.nl	023 5430997
Burennetwerk (Annette Schild)	06 37405668

► VERKEER

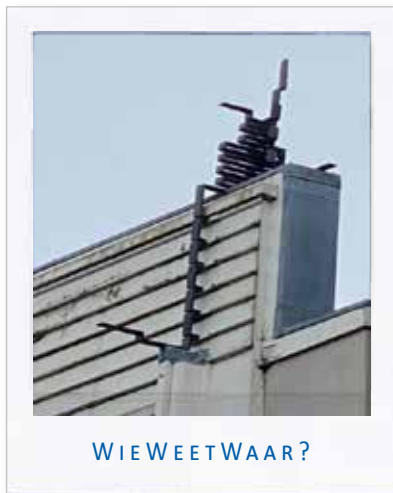
Het definitief ontwerp voor de herinrichting van de BoBarKei (Botermarkt, Barvevoetstraat, Keizerstraat) is vastgesteld en wordt nu uitgewerkt. Eind januari is een bodemonderzoek gedaan. Verdere werkzaamheden starten naar verwachting na de zomer. Onder andere om schade aan het pand van Café van Gunsteren op de hoek van de Breestraat/Tuchhuisstraat te voorkomen, wordt de rijrichting van de Tuchhuisstraat omgedraaid. Het autoluwe gebied (dus ook de Tuchhuisstraat) wordt straks bewaakt met camera's. Wie geen toegang heeft binnen de venstertijden (6 – 11 uur) krijgt automatisch een bon. Op verzoek van de wijkraad onderzoekt de gemeente of dat voor vrachtwagens buiten de venstertijden ook mogelijk is (24 uur per dag dus).

► KORT NIEUWS

- De horeca-terrassen mogen tijdelijk uitgebreid worden tot 01-10-2022.
- De jaarvergadering van de wijkraad is in mei. Dit wordt waarschijnlijk gecombineerd met een informatiebijeenkomst van de gemeente over uitbreiding van het voetgangersgebied.
- De leukste en gezelligste kerstzang van Haarlem op het Nieuwe Kerkplein ging met kerst 2021 weer niet door. Het zou de veertigste editie zijn geweest. We hopen op betere tijden.
- De wijkraadsvergadering is iedere tweede maandag van de maand. Bijwonen, actief worden of een onderwerp mailen: info@wijkraadvijfhoek-haarlem.nl

Win twee kaartjes!

Weet jij waar deze foto is genomen? Mail je antwoord met je naam, adres en mailadres voor 23 maart naar redactie@binnenblad@gmail.com Uit de goede inzendingen trekken we de winnaar van twee kaartjes voor een film naar keuze bij Pathé Haarlem in de Raaks. De uitslag staat in het volgende Binnenblad.

De quiz in het Binnenblad van december 2021 was kennelijk een moeilijke, want er waren maar twee mensen die wisten waar die foto was genomen: bij de Raaksbrug. Het is een dukdalf in de Leidsevaart. Een dukdalf is een zware paal of constructie in het vaarwater waar schepen aan vastgelegd kunnen worden. Hij dient ook ter bescherming van bruggen en sluizen. Het woord zou een verbastering zijn van "Duc d'Alba", de hertog van Alva. Cootje Parson is dit keer de gelukkige winnaar. Gefeliciteerd Cootje, veel plezier met de twee filmkaartjes van Pathé.

In memoriam Robin van Putten

Speciale buislampen nodig voor die designlamp? Zeldzame stekkers of kabeltjes? Stofzuigerzakken model kruik? Daar hoorde tot begin 2020 maar één adres in Haarlem bij: Elektro Van Putten in de Keizerstraat. Alles inclusief gratis adviezen van Robin, de markante en geliefde eigenaar. In 2020 verruilden Robin en zijn vrouw Bianca de zaak voor een camping in Tiel. Hun droom: een mix van campingbeheer en eigen camperreizen. Het mocht niet zo zijn. Op 30 december 2021 overleed Robin, 56 jaar oud.

Wie uit de verre omtrek (en nog verder) kende Elektro van Putten niet! Als je binnenkwam moest je eerst over de hond Tosca stappen, die als een vloerkleed uitgespreid lag. Geen probleem. Robin zat achter de toonbank, met achter hem de verrijdbare kasten waarin de geheimen van negentig jaar elektronica van drie generaties Van Putten sinds 1929 waren gearchiveerd. Op de toonbank snoepjes, ervoor barkrukken. Al grappend en grollend probeerde hij erachter te komen wat de klant wilde.

Iemand iets aanpraten? Nooit. Redactielid Mijke Groot wilde een nieuwe traditionele deurbel bij hem bestellen. "Dat vond hij echt niet nodig, zo'n bel kon eigenlijk niet stuk want het was een oldtimer." Robin repareerde de bel ter plekke en weigerde elke cent betaling.

"Geef hem een lamp en hij vertelt je er alles van. En stofzuigers repareren kan hij blindelings", schreef Ellen Vestjens in Binnenblad in 2019.

Na 38 jaar wilden Robin en Bianca 'weg uit de heksenketel'. Hun service werd hun ondergang: mensen vroegen in de winkel om advies maar deden hun bestellingen elders via internet. Het vrachtverkeer in de Keizerstraat werd het stel ook te veel. En dan was er Robins gezondheid: hij overwon blaaskanker, verlangde naar het buitenleven.

Op camping Zennewijnen leken na de eerste covidcrisis betere tijden nabij. Het elektra-draadje bleef in Robin gloeien: hij bleek ook nu zelfs niet te beroerd om 'even' een los contactje in de camper van een Vijfhoekster op doorreis te repareren.

In 2021 werd Robin opnieuw geconfronteerd met kanker. Ditmaal was het lot genadeloos. "Het was voor hem geen waardig bestaan meer", zegt Bianca in de rubriek 'Over de doden' in het Haarlems Dagblad. Op 30 december koos hij voor de dood, op de camping, in de nabijheid van zijn geliefden.

We hopen dat de camping Bianca en de kinderen het geluk blijft schenken dat ze samen zochten.

Redactie Binnenblad
Wijkraad Vijfhoek, Raaks en Doelen

Even voorstellen,

Ik ben Mariëtte Maat, nu bijna zeven jaar inwoner van de Vijfhoek. Na bijna tien jaar verhuisde ik van hartje Jordaan naar de Vijfhoek. Dat voelde als een warm bad en een feest der herkenning. Mijn twee zoons Ruben en Jonas, van 18 en 20, voelen zich hier ook enorm thuis. De oudste heeft helemaal zijn draai gevonden bij zijn dagbesteding bij de Wereld van Jansje en Juttersgeluk, de jongste studeert in Amsterdam. Ik werk momenteel als manager van een team communicatieadviseurs bij een groot bouwbedrijf in Maarsen. In mijn vrije tijd ben ik graag onderweg, nieuwsgierig naar wat de wereld te bieden heeft. In de Vijfhoek kom ik thuis. Al ben ik nog maar een paar maanden redactielid, ik ben er erg trots op onderdeel te zijn van het bevlogen Binnenblad-team.

Colofon.

Een aantal buurtbewoners begon het Binnenblad in 1988. Dankzij onze adverteerders krijgen bewoners van de Vijfhoek, Raaks en Doelen het blad zes keer per jaar gratis thuisbezorgd. De oplage is 1765. Adverteerders krijgen ruimte in de rubriek *Ondernemer in beeld*

Kopij: Heeft u een idee voor een nieuw artikel, dan kunt u altijd mailen naar: redactie.binnenblad@gmail.com. Daar zijn ook uw brief of foto welkom. De redactie kan gemotiveerd besluiten uw bijdrage niet, of in aangepaste vorm op te nemen. Houd er rekening mee dat we de inhoud van het blad ruim twee maanden voor verschijning bepalen. Wilt u **adverteren**, neem dan contact op met onze bladcoördinator Jan Hoving (06 - 1001 4343).

Redactie: Inge Crul, Ellen Vestjens, Hans Smit, Jan Hoving, Daniëlla Konopasek, Petra Nieuwenhuis, Mariëtte Maat en Mijke Groot.

Fotografie: Thera ter Beek. **Vormgeving:** Jan Vesters. **Coördinatie Bezorging:** Liesbeth Uilenreef (06 - 4150 7127) en Janny Barger-Vaerewijk (06 - 5777 4206). **Bezorgers:** Bart Tangerman, Liesbeth Uilenreef, Stella van Maris, Miranda Turato, Jan Schmid, Monique Rooijmans, Thea Kelling, Pacifica Hoogeland en Max Bos, Bieneke Glijn, Katinka van Mourik, Margriet Bokeloh, Ton Barger, Ron Tierle en Dieuwke Rijpma. **Drukwerk:** Printerette Haarlem.

Bezorgers gezocht!

Door omstandigheden moeten helaas twee van onze zeer trouwe bezorgers afscheid van ons nemen. Wie-o-wie wil ons helpen om zes keer per jaar het Binnenblad te bezorgen? Bel Janny (06 - 5777 4206) of Liesbeth (06 - 4150 7127) voor meer informatie.